

Sikring av det samiske naturgrunnlaget

Sametingets forventninger til kommunene

Sametinget og lovverkets forventninger til kommunene

- § 3-1 c) sikre naturgrunnlaget for samisk kultur, næringsutøvelse og samfunnsliv
- § 5-4 Sametinget kan fremme **innsigelse** mot slike planer i spørsmål som er av **vesentlig** betydning for **samisk kultur eller næringsutøvelse**.

Hva er av vesentlig betydning

Hva som er «av vesentlig betydning» er til enhver tid opp til Sametinget å vurdere. Sametinget har ansvaret for å ta en samlet avveining og vurdering om når saken er så viktig at innsigelsen fremmes.

Jamfør lovkommentar til plan og bygningsloven.

-

Sikring av samisk natur og kulturgrunnlag

- **Samisk kultur** – som duodji, språk, kan ellers omfatte mye av det som kommer inn under næring og samfunn
- **Samisk næringsutøvelse** – *reindrift, fiske, utmarksutøvelse...*
- **Samisk samfunnsliv** – kan være helse, oppvekst..

....skal allerede ivaretas i **samfunnsplan og planstrategi** for at det samiske natur og kulturgrunnlaget skal vurderes som sikret

Sikring av samisk natur og kulturgrunnlag- regulering og arealplan

- **Dialog**/møter – dokumentasjon om enighet/uenighet
- **Konsekvensutredning** med vurdering av samlet belastning og nødvendighet av tiltak
- Forslag til **avbøtende tiltak** i samråd med samisk næring/kulturutøver
- **Sametingets planveileder** tas i bruk:
 - en konkretiserende veileder om hvordan sikre det samiske natur og kulturgrunnlaget for kommunene

SP 27: FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter

Samisk kulturutøvelse skal ikke nektes eller krenkes

Dette er vurderingskriteriene:

- konsekvensutredning
- sumvirkning
- avbøtende tiltak
- nødvendighet av tiltak
- konsultasjoner/dialog

Samlet belastning

Lovkommentaren til plan og bygningsloven § 3-1, bokstav c

.... Der hvor reindriftsinteresser blir berørt, skal de samlede effektene av planer og tiltak innenfor det enkelte reinbeitedistrikt vurderes.

- Forskriften til konsekvensutredning §21 understøtter dette.

Sametinget som «folkerettslig sikkerhetsventil»

- Sametinget ser på seg selv som en «folkerettslig sikkerhetsventil» for samisk næring og kulturutøvelse, hvor vi skal bidra til å sikre at samisk næring og kulturutøvelse ikke krenkes eller nektes.
- Sametinget er i tillegg til reindrift som samisk næring, opptatt av kulturen/livsløpet knyttet til den tradisjonelle reindriften som duodji, utmarkshøsting mv, og ikke minst reindriften som samisk språkbærer.
- Sametinget vurderer også innsigelser til annen samisk næringsutøvelse som fiskeri og utmarksbruk der det er relevant.

«Ollu giitu»
«Tusen takk»